

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
ВОЈВОДИНЕ

1919

Привредна сарадња АП Војводине и Републике Турске

јануар - септембар 2024. године

Нови Сад, новембар 2024. године

РЕПУБЛИКА ТУРСКА - ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

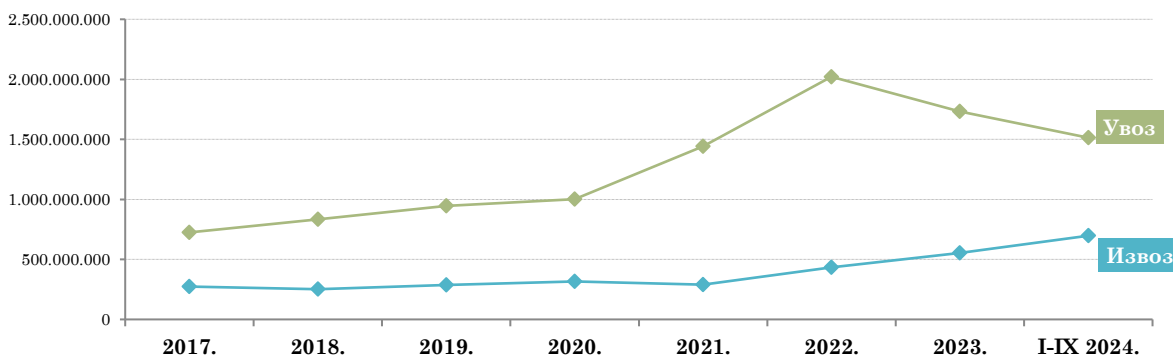
	Република Турска	Република Србија
Главни град	Анкара	Београд
Површина	783.562 km ²	88.499 km ²
Број становника	84.119.531 (процена 2024)	6.652.212 (процена 2024)
БДП	1.108,02 млрд УСД (2023)	75,19 млрд УСД (2023)
Процентуални годишњи раст БДП	2,5% (Q2 2024)	3,1% (Q3 2024)
Удео пољопривреде у БДП	6,2% (2023)	5,2% (2023)
Удео индустрије у БДП	28,3% (2023)	26,4% (2023)
Удео услуга у БДП	54% (2023)	51,2% (2023)
БДП по глави становника (PPP ¹)	34.414,23 УСД (2023)	24.510,79 УСД (2023)
Стопа инфлације	48,58% (октобар 2024)	4,5% (октобар 2024)
Стопа незапослености	8,6% (септембар 2024)	8,2% (Q2 2024)

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

Укупна робна размена између Републике Србије и Републике Турске је у периоду **јануар - септембар 2024.** године износила **2,2 млрд евра** и **за 34,7% је била већа** од размене остварене у истом периоду претходне године.

Робну размену између Републике Србије и Турске годинама уназад карактерише већи увоз од извоза, односно **спољнотрговински дефицит** на страни Републике Србије.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Републике Турске (у еврима)

Укупан робни извоз из Републике Србије у Турску је у периоду **јануар - септембар 2024.** године износио **697,2 млн евра** и **за 80,1% је био већи** него у истом периоду 2023. године, док је **увоз из Турске у Србију** износио **1,5 млрд евра** и **за 20,7% је био већи** мг.

¹ Паритет куповне моћи (енгл. *Purchasing power parity* - PPP) је однос општих индекса цена међу државама који служе за корекцију службених курсева.

Због већег увоза од извоза, дефицит који је Србија забележила у робној размени са Републиком Турском у девет месеци ове године износио је **815,5 млн евра**, што је за **50,6 млн евра**, односно **5,8% мањи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Републике Турске

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IX 2024.	697.249	180,1	1.512.792	120,7	2.210.041	134,7	-815.543
I-IX 2023.	387.188	129,7	1.253.369	83,2	1.640.557	90,9	-866.181
2023.	554.539	127,7	.731.237	85,6	2.285.777	93,1	-1.176.698
2022.	434.224	149,9	2.021.464	140,2	2.455.688	141,8	-1.587.239

*у 000 евра

Робна размена са Турском се са учешћем од 4,4% нашла на **5. месту** на листи свих земаља са којима је Србија бележила робну размену у периоду јануар - септембар ове године (**11. место на листи извозних дестинација**, са учешћем 3,2%, односно **4. место у увозу**, са учешћем 5,3%).

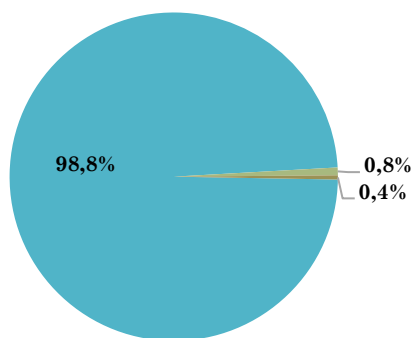
Учешће и позиција Републике Турске у робној размени Републике Србије са светом, јануар - септембар 2024. године

УКУПНА РАЗМЕНА	4,4%	5. место
ИЗВОЗ	3,2%	11. место
УВОЗ	5,3%	4. место

Посматрано по секторима делатности, готово целокупан извоз Републике Србије у Турску се односи на **извоз Прерађивачке индустрије**, који је у периоду јануар - септембар 2024. износио **689,0 млн евра (98,8% укупног извоза у Турску)**, и за **80,1% је био већи мг.**

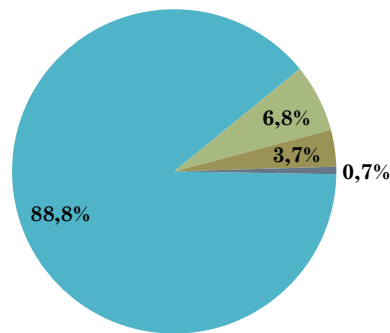
Када је реч о увозу, **88,8% укупног увоза Републике Србије из Турске** у периоду јануар - септембар ове године чинио је **увоз Прерађивачке индустрије**, у вредности **1,3 млрд евра**, а међугодишње је био **већи за 20,5%**. На другом месту је увоз сектора **Некласификовано по КД (6,8%)**, који је у првих девет месеци ове године износио **102,4 млн евра**, што је **више за 24,1% мг.**

Структура извоза Србије у Турске, јануар - септембар 2024.

- Прерађивачка индустрија
- Пољопривреда, шумарство и рибарство
- Снабдевање водом и управљање отпадним водама

Структура увоза Србије из Турске, јануар - септембар 2024.

- Прерађивачка индустрија
- Некласификовано по КД
- Пољопривреда, шумарство и рибарство
- Рударство

У наставку је дат преглед **најзначајнијих производа у робној размени између Републике Србије и Републике Турске** у периоду **јануар - септембар 2024. године**.

Најзначајнији производи у робној размени између Републике Србије и Републике Турске

*у 000 евра

ИЗВОЗ		I-IX 2024.	
Назив производа	Износ	Учешће	Индекс
Катоде и секције катода, од рафинисаног бакра	243.088	34,9%	1.444,4
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	32.910	4,7%	84,8
Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	29.506	4,2%	64,0
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	22.174	3,2%	841,3
Цигарете које садрже дуван, остале	18.102	2,6%	107,2

УВОЗ		I-IX 2024.	
Назив производа	Износ	Учешће	Индекс
Неразврстана роба по ЦТ ² -роба на складиштењу	98.345	6,5%	151,3
Бакар нерафинисани; аноде бакра за електролизу	71.196	4,7%	-
Аутобуси, дизел, преко 2500cm ³ , нови	63.435	4,2%	712,6
Остали проводници, остали, за напон до 80V	46.201	3,1%	88,4
Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502 ³ , остало	34.548	2,3%	102,4

² На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

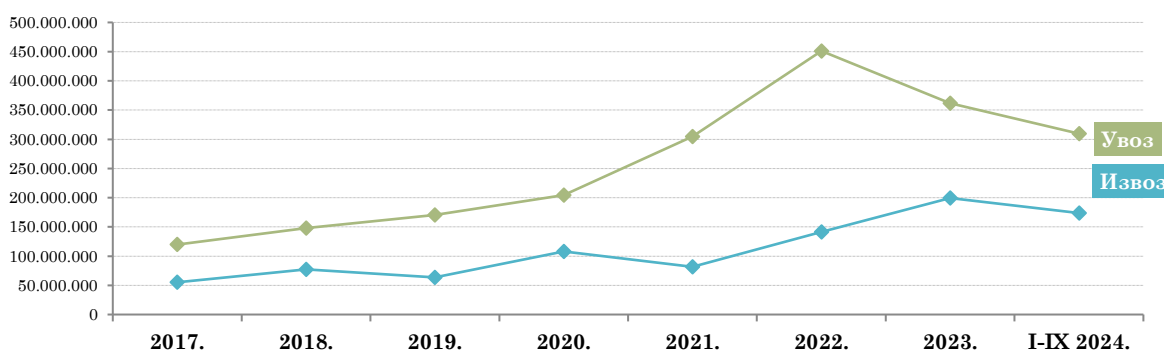
³ ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори (осим генераторских агрегата); ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

Укупна робна размена између АП Војводине и Републике Турске је у периоду **јануар - септембар 2024. године** износила **483,5 млн евра** (што чини **22% укупне робне размене** остварене са Турском на нивоу целе земље у истом периоду), и била је **за 22,5% већа** од размене остварене у истом периоду 2023. године.

Робну размену између АП Војводине и Републике Турске годинама уназад карактерише већи увоз од извоза, односно **спољнотрговински дефицит на страни АП Војводине**.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине и Републике Турске (у еврима)

Укупан робни извоз АП Војводине у Турску је у периоду **јануар - септембар 2024. године** износио **173,7 млн евра**, што је **за 27,0% више** него у истом периоду 2023. године, док је **увоз из Турске** износио **309,9 млн евра**, што је **за 20,2% више** мг. Сходно већем увозу од извоза, **дефицит** који је Војводина забележила у робној размени са Турском у посматраном периоду је износио **136,2 млн евра**, што је **за 15,2 млн евра, тј. 12,5% већи дефицит** него у истом периоду прошле године.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине и Републике Турске

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IX 2024.	173.666	127,0	309.876	120,2	483.542	122,5	-136.210
I-IX 2023.	136.798	147,6	257.824	76,6	394.622	92,0	-121.026
2023.	199.397	141,0	361.685	80,2	561.082	94,7	-162.289
2022.	141.419	173,2	451.136	148,1	592.556	153,4	-309.717

Република Турска се **са учешћем од 2,9%** налази на **9. месту** на листи земаља са којима је Војводина бележила робну размену у периоду јануар - септембар 2024. године (16. место у извозу, са учешћем 2,4%, односно 8. место међу земљама из којих је Војводина увозила, са учешћем 3,4%).

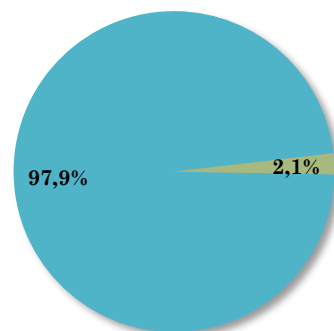
Учешће и позиција Републике Турске у робној размени АП Војводине са светом, јануар - септембар 2024. године

УКУПНА РАЗМЕНА	2,9%	9. место
ИЗВОЗ	2,4%	16. место
УВОЗ	3,4%	8. место

ИЗВОЗ АП ВОЈВОДИНЕ У РЕПУБЛИКУ ТУРСКУ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ И ПРОИЗВОДИМА (КД 2010)

Посматрано по секторима делатности, **готово целокупан извоз АП Војводине у Републику Турску чини извоз Прерађивачке индустрије (97,9%** укупног извоза у Турску у периоду јануар - септембар 2024), који је од почетка 2024. године закључно са септембром износио **170,0 млн евра** и био **већи за 24,6% мг.** Извоз Прерађивачке индустрије Војводине у Турску је чинио **2,5% укупног извоза прерађивачког сектора Војводине** у посматраном периоду. У извозу Прерађивачке индустрије Војводине у Турску **највише је заступљен извоз непоменутих машина и опреме (23,9%) и моторних возила и приколица (18,5%).**

Структура извоза АП Војводине у Турску, јануар - септембар 2024.

■ Обрађивачка индустрија
■ Пољопривреда, шумарство и рибарство

У наставку је дат преглед **најзначајнијих производа у извозу АП Војводине у Републику Турску** у периоду **јануар - септембар 2024. године.**

Најзначајнији извозни производи у спољнотрговинској робној размени АП Војводине и Републике Турске

*у 000 евра

Назив производа	I-IX 2024.			
	Износ	Учешће	Индекс 1 - IX 2024 1 - IX 2023	Учешће у укупном извозу датог артикла из АПВ
Укупно	542 врсте артикала			
Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	29.496	17,0%	64,0	32,4%
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	17.939	10,3%	710,2	43,4%
Гуме спољне, нове, за аутобусе, камионе, IO>121, остале	12.390	7,1%	278,4	8,3%
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	11.581	6,7%	169,7	12,5%
Лежаји куглични, остали	6.972	4,0%	392,4	54,6%
Електрични грејни отпорници, остали	6.654	3,8%	116,4	40,3%
Жица за намотаје, од бакра, лакирана или емајлирана	6.003	3,5%	253,4	9,4%
Машине за мешање, гњечење, дробљење, млевење	5.650	3,3%	10.704,3	84,5%
Контејнери за течност, остали, Fe или челик, V=<100.000l	5.317	3,1%	-	83,4%
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	5.097	2,9%	55,8	4,3%

УВОЗ ИЗ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ У АП ВОЈВОДИНУ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ И ПРОИЗВОДИМА (КД 2010)

Највећи део увоза АП Војводине из Републике Турске, посматрано по секторима делатности, реализује **Прерађивачка индустрија** - у периоду јануар - септембар ове године у износу од **267,4 млн евра (86,3%** укупног увоза из Турске), уз забележен **мг. раст од 21,3%**. Војвођански увоз Прерађивачке индустрије из Турске је чинио **4,6%** укупног увоза прерађивачког сектора Војводине у посматраном периоду. У увозу Прерађивачке индустрије из Турске највише је заступљен **увоз основних метала (18,4%)**. Војвођански увоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства из Турске**, у вредности **23,6 млн евра**, чинио је **7,6%** укупног војвођанског увоза из Турске у датом периоду, а мг. је **повећан за 38,0%**.

Структура увоза АП Војводине из Турске, јануар - септембар 2024.

У наставку је дат преглед **најзначајнијих производа у увозу АП Војводине из Републике Турске** у периоду **јануар - септембар 2024. године**.

Најзначајнији увозни производи у спољнотрговинској робној размени АП Војводине и Републике Турске

*у 000 евра

Назив производа	I-IX 2024.			
	Износ	Учешће	Индекс $\frac{I-IX 2024}{I-IX 2023}$	Учешће у укупном увозу датог артикла у АПВ
Укупно	2.237 врста артикала			
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	27.029	8,7%	-	14,3%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	13.034	4,2%	98,7	3,2%
Цемент портланд, остали	11.519	3,7%	106,1	34,2%
Лим поцинковани, на други начин, ширине>=600mm, остали	4.973	1,6%	161,7	27,4%
Витрине и пултови, расхладни, остало	4.498	1,5%	120,5	57,1%
Кукуруз, семенски, обични хибриди	4.343	1,4%	292,2	13,2%
Комбинације фрижидера и замрзивача, остали, остала сврха	3.930	1,3%	260,4	96,9%
Лимун (Citrus limon, Citrus limonum), свеж или сув	3.537	1,1%	106,4	39,0%
Предиво једножично, >=85% сечена вештачка влакна	3.452	1,1%	196,4	29,1%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	3.411	1,1%	68,8	0,4%

СТРАНЕ ДИРЕКТНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ ИЗ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ У АП ВОЈВОДИНИ

Посматрано од 2001. године, **АП Војводина** бележи једну **СДИ** из **Републике Турске**, а то је компанија **NOVOMETAL DOO NOVI SAD**, у области трговине (трговина на велико металним отпацама и остацама), која има 6 запослених.

ИЗВОР ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику, <https://www.stat.gov.rs/oblasti/spoljna-trgovina/>
2. Central Intelligence Agency (CIA), The World Factbook, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/turkey-turkiye/>
3. Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/turkey/indicators>
4. Развојна агенција Војводине, <https://rav.org.rs/sr/>

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством

Број: 05/4-12/55-2024